

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/254/2018
Identifikačné číslo spisu: 5715206599
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5715206599.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne O. G., bytom v Z. X, zastúpenej advokátskou kanceláriou AK SK, s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Námestie SNP 15, IČO: 36 859 711, proti žalovanému A. A., bytom v A., A. G. XXXX/X, zastúpenému JUDr. Slavomírou Kurinskou, advokátkou so sídlom v Martine, J. Šimka 11, za účasti intervenienta na strane žalovaného KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpeného JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom so sídlom v Bratislave, Vajnorská 55, o náhradu škody vo výške 10.274,85 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 15C/196/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 14. decembra 2017 sp. zn. 9 Co 318/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný a intervenient na jeho strane majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. júna 2017 č. k. 15C/196/2015-233 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala proti žalovanému náhrady škody vo výške 10.274,85 € s príslušenstvom z titulu utrpenia úrazu dňa 28. novembra 2013 na chodníku priliehajúcom k rodinnému domu žalovaného, keď dôvodom úrazu mal byť zľadovatený chodník, na ktorom nebola riadnym spôsobom vykonaná údržba. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala zodpovednosť žalovaného za vznik úrazu, keďže nebolo preukázané, že chodník bol zľadovatený a že by sneh a poľadovica schodnosť chodníka sťažovali, taktiež nebolo preukázané, že by žalovaný primeraným spôsobom nevykonával údržbu chodníka. Právne vec posúdil v zmysle z. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, všeobecne záväzného nariadenia Mesta Martin č. 83 a § 415 a § 420 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). O trovách konania rozhodol v zmysle § 255, § 257 a § 262 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a v konaní plne úspešnému žalovanému a intervenientovi priznal náhradu trov konania voči žalobkyni.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. decembra 2017 sp. zn. 9 Co 318/2017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP) a žalovanému ako i intervenientovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s § 195 CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na ktoré poukazuje. Dôvodil, že súd prvej inštancie správne zamietol žalobu z dôvodu nepreukázania toho, že žalovaný ako vlastník príľahlej nehnuteľnosti by nevykonával údržbu chodníka tak, aby bol tento priechodný v zmysle vyhlášky č. 35/1984 Zb., resp. nebolo preukázané, že v čase vzniku úrazu žalobkyne by chodník nebol spôsobilý prevádzky a za vznik úrazu tak žalovaný nezodpovedá. Úraz sa stal 28. novembra 2013 v čase okolo 12.45 hod., pričom podľa správy Slovenského hydrometeorologického ústavu maximálne denné teploty dosahovali teplotu nad bodom mrazu od 1,5 °C až do 7 °C, pričom povrch pôdy pokrývala nesúvislá snehová pokrývka. Bezprostredne pred vznikom úrazu teda nesnežilo, chodník nepokrývala snehová pokrývka, chodník bol miestami suchý, miestami mokrý, nebol na ňom sneh ani ľad a pokiaľ i z odkvapových rúr na chodník vytekala voda, bolo preukázané, že žalobkyňa chodník denne používala po dobu 35 rokov a teda s existenciou vytekajúcej vody a prípadnej námrazy bola oboznámená. Navyše na druhej strane ulice vedie chodník bez vývodov odkvapových rúr a je teda možné konštatovať, že žalobkyňa sa nesprávne predvídavo a výber trasy neprispôsobila novej nevhodnej situácii na chodníku. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 a § 255 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému ako i intervenientovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadla dovolaním žalobkyňa (ďalej aj „dovolatelka“). Prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 432 CSP, navrhla, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu. Dôvodila, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou žalovaného a celú mieru zodpovednosti za vzniknutý stav prisúdil žalobkyňi, a to napriek tomu, že žalobkyňa preukázala, že v daný deň bola kritická situácia na cestách v meste Martin a že na cestách a chodníkoch sa šmýkalo. Za nesprávne považovala právne posúdenie odvolacieho súdu v otázke neexistencie zodpovednosti žalovaného za vzniknutý úraz a v otázke porušenia preventívnej povinnosti žalobkyne. Poukázala na vykonané dôkazy, jednotlivé výpovede svedkov, ako i klimatický posudok SHMÚ, ktoré podľa jej názoru súd nesprávne vyhodnotil.

4. K dovolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol, aby dovolací súd potvrdil rozsudok odvolacieho súdu. Uviedol, že žalobkyňa vo svojom dovolaní účelovo a tendenčne používa časti dôkazov - výpovedí svedkov a vytrháva ich z kontextu. Súd nižších inštancií správne vyhodnotili dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a správne vyhodnotili váhu jednotlivých svedeckých výpovedí a ich význam pre celý prípad. Vyjadril sa k jednotlivým svedeckým výpovediam, ako i ku klimatickému posudku. Dodal, že žalobkyňa sa nesprávne preventívne, keď mala možnosť výberu chodníka a možnosť zhodnotenia dôverne známej trasy a nesprávne sa preventívne ani vzhľadom k následkom svojho úrazu, pretože neprivolala políciu a nezdokumentovala ani nezabezpečila zdokumentovanie okolností nehody a nedisponovala svedectvom osôb, ktorí videli nehodu a okolnosti, za ktorých sa úraz stal. Nesprávne sa v súlade s § 6 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb., ktorý ukladá chodcom povinnosť prispôbiť sa stavebnému stavu a dopravno-technickému stavu chodníka aj pokiaľ ide o poveternostnú situáciu a jej dôsledky a chodci majú povinnosť usilovať sa o to, aby im škoda nevznikla. Dodal, že žalobkyňa nepreukázala porušenie právnej povinnosti žalovaným, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vzniknutou škodou, a teda zodpovednosť žalovaného nie je daná.

5. K dovolaniu žalobkyne sa vyjadril i intervenient, ktorý navrhol dovolanie odmietnuť. Dôvodil, že dovolanie žalobkyne nenaplnia zákonné predpoklady, keďže dovolateľka dovolanie odôvodňuje len ustanovením § 432 ods. 1 CSP, keď ale toto ustanovenie je potrebné vykladať a aplikovať v spojení s § 421 CSP. Žalobkyňa nepreukázala, že sa súdy nižšej inštancie pri rozhodovaní odklonili od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a neexistuje žiaden zákonný dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Žalobkyňa v dovolaní opakovane uvádza skutočnosti, ktoré už tvorili obsah jej podaní a ktoré už boli

dostatočne posúdené a riadne vyhodnotené súdom prvej inštancie i odvolacím súdom, ktoré sa v celom rozsahu vysporiadali so zmätočnou argumentáciou žalobkyne a s protichodnými svedeckými výpoveďami.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba ako neprípustné odmietnuť (§ 447 písm. f/ CSP).

7. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných pred účinnosťou nového civilného procesného kódexu CSP viackrát uviedol (sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014), že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. V zmysle § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. V zmysle § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V dôsledku viazanosti odvolacieho súdu dovolacím

dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. Najvyšší súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (porovnaj tiež rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1 VCdo 2/2017).

15. V danom prípade žalobkyňa podala dovolanie, v ktorom spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 431 až 435 CSP neuviedla, okrem všeobecného poukazu na ustanovenie § 432 CSP, z čoho vyvodzuje jeho prípustnosť a dovolacie dôvody nevydelila tak, ako to predpokladajú uvedené ustanovenia CSP. V prípade takéhoto dovolania (t. j. dovolania, v ktorom absentuje vymedzenie dovolacích dôvodov) súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok dovolania v dovolacom konaní odstránil, vyplýva totiž z ustanovenia § 436 ods. 1 CSP (viď 1 VCdo 2/2017).

16. Žalobkyňa v dovolaní nevystihla niektorý pojmový znak významný z hľadiska zadefinovania procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP. Aj pri posudzovaní dovolania podľa obsahu (článok 11 CSP) nie je zrejmé, či dovolateľka vôbec namieta existenciu procesnej vady zmätočnosti uvedenej v § 420 CSP. Dovolací dôvod teda nie je vymedzený spôsobom zodpovedajúcim § 431 CSP.

17. Na základe argumentácie a formulácií obsiahnutých v dovolaní nie je možné posúdiť [ani pri posudzovaní dovolania podľa jeho obsahu (článok 11 CSP)], či žalobkyňa prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 421 CSP, napriek tomu, že vo svojom dovolaní uvádza ako dovolací dôvod ustanovenie § 432 CSP, nesprávne právne posúdenie, avšak netvrdí, že odvolací súd sa riešením určitej právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu alebo že táto otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná odlišne. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo jednoduché spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri posudzovaní skutkového stavu či pri právnom posudzovaní veci však významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP.

18. Pokiaľ dovolateľka vo svojom dovolaní namieta síce nesprávne právne posúdenie veci, ale odôvodňuje ho tým, že skutkové zistenia a z nich vyplývajúci skutkový záver sú chybné, teda že skutkový stav, z ktorého vychádzal odvolací súd, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, nie je z obsahového hľadiska splnená zákonná náležitosť dovolania vyplývajúca z § 428 CSP, a to jeho odôvodnenie dovolacími dôvodmi. V tomto ustanovení sa totiž za jednu z náležitostí dovolania považuje aj uvedenie toho, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody). Civilný sporový poriadok pritom, ako bolo už vyššie spomenuté, v ustanoveniach § 420 a § 421 rozlišuje dva druhy dovolacích dôvodov. V prvom prípade (§ 420 CSP) sa jedná o dovolanie podané z dôvodu existencie tzv. zmätočných väd a v druhom prípade (§ 421 CSP) sa jedná o dôvod dovolania spojený s právnym posúdením veci. Nesprávne či nedostatočné zistenie skutkového stavu ako dovolací dôvod Civilný sporový poriadok nepozná. Dovolací súd ani nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Táto viazanosť zisteným skutkovým stavom je nevyhnutným predpokladom pre skúmanie správnosti právneho posúdenia veci, pretože podstatou právneho posúdenia veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových), preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu.

19. Aj v prípade, ak by po posúdení dovolania podľa obsahu bolo možné vyvodiť prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 CSP a bola by v dovolaní bez ďalšieho splnená náležitosť dovolania v zmysle §

428 CSP (teda jeho odôvodnenie dovolacím dôvodom, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci), bol by v preskúmanej veci daný dôvod na odmietnutie dovolania v časti uplatnenia tohto dovolacieho dôvodu, a to pre nesplnenie požiadavky vyplývajúcej z § 432 ods. 2 CSP, t. j. pre nevymedzenie, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Právnym posúdením veci je totiž činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (quaestio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (quaestio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav. Takáto argumentácia v dovolaní žalobkyne absentuje. Nedostatočným je vymedzenie dovolacej otázky na strane 3 dovolania ako „nesprávne právne posúdenie a/ neexistencie zodpovednosti žalovaného za vzniknutý úraz žalobkyne a b/porušenia prevenčnej povinnosti žalobkyne“.

20. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je totiž riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľky riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Ak takáto konkretizácia uplatneného dovolacieho dôvodu súdu chýba, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Ani sama polemika dovolateľky s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP.

21. Z dovolania podaného žalobkyňou dovolací súd ani výkladom nezistil, akú právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, mal odvolací súd vyriešiť nesprávne. V podanom dovolaní žalobkyňa poukázala na konanie pred súdmi nižšej inštancie, poukázala na jednotlivé svedecké výpovede a listinné dôkazy a len skonštatovala nesprávne právne posúdenie v otázke neexistencie zodpovednosti žalovaného za vzniknutý úraz žalobkyne a v otázke porušenia prevenčnej povinnosti žalobkyne.

22. Ani pri vynaložení zvýšeného úsilia dovolací súd nevedel z takto podaného dovolania zistiť právnu otázku, ktorú dovolateľka namieta, a od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

24. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že v dovolacom konaní úspešnému žalovanému a intervenientovi na jeho strane priznal náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd podľa § 451 ods. 3 veta druhá CSP neodôvodňuje.

25. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.